

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobce: W. K. M., narozený X (dle doplněné žaloby narozený X), státní příslušnost X, toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, Balková 1, 331 65 Tis u Blatna (dále jen **ZZC**),
zastoupený: Organizace pro pomoc uprchlíkům, z.s., Kovářská 4/939, 190 00 Praha 9,

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě ze dne 2.1.2020 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27.12.2019 č.j. OAM-507/LE-BA04-BA04-PS-2019,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včasnou žalobou ze dne 2.1.2020 předanou k poštovní přepravě dne 21.1.2020 a soudu doručenou dne 22.1.2020 se žalobce domáhal přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 27.12.2019 č.j. OAM-507/LE-BA04-BA04-PS-2019, kterým bylo

rozhodnuto tak, že žalobce je podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen **zákon o azylu**), zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců a doba zajištění byla stanovena podle § 46a odst. 5 téhož zákona do 13.4.2020. Součástí žaloby učinil žalobce i žádost o ustanovení zástupce, čemuž bylo vyhověno pravomocným usnesením ze dne 24.1.2020 č.j. 17A 15/2020-18, jímž zdejší soud ustanovil žalobci zástupcem advokáta Mgr. Jindřicha Lechovského, se sídlem Šlejnická 1547/13, 160 00 Praha 6. Následně usnesením ze dne 3.2.2020 č.j. 17 A 15/2020-36 byl tento zástupce zproštěn, jelikož v doplněné žalobě ze dne 29.1.2020 předložila Organizace pro pomoc uprchlíkům, z.s. plnou moc ze dne 30.12.2019, která deklarovala zastupování žalobce v daném řízení.

2. V žalobě doplněné dne 29.1.2020 žalobce mimo jiné odkázal na čl. 1-3 Úmluvy o právech dítěte a uvedl, že nejpozději doručením přípisu ze dne 30.12.2019 vznikly důvodné pochybnosti o jeho zletilosti, správní orgán si této skutečnosti, jak plyne ze spisového materiálu, musel být vědom. Dne 27.1.2020 během pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl žalobce konfrontován s výsledkem kostních zkoušek z chomutovské nemocnice, přičemž i nadále trval na pravdivém tvrzení, že je nezletilým cizincem bez doprovodu. Nelze se tedy domnívat, že by byl uspokojivě prokázán opak, a to zejména s ohledem na nízkou průkazní hodnotu provedených kostních zkoušek věku. Správní orgán jednal zcela jednoznačně v rozporu s nejlepším zájmem dítěte, když okamžitě po vzniku této pochybnosti nečinil žádné kroky k nápravě protiprávního zajištění žalobce v ZZC. Naopak došlo s ohledem na povahu věci k vážným průtahům, když kostní zkoušky věku byly žalobci provedeny až dne 24.1.2020. V rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, jak ostatně plyne z protokolu o tomto správním úkonu, byl žalobce s výsledkem vyšetření konfrontován. Žalobce však i nadále uvedl, že trvá na svém věku, ačkoli nezná své skutečné datum narození. Právní zástupce pak opakovaně navrhoval, aby byly provedeny psychologické zkoušky věku. Žalovaný správní orgán jednal nejen liknavě, ale v rozporu se zájmem dítěte, a tedy i s normami mezinárodního práva zejména, když způsobil průtahy v odstraňování pochybností o zletilosti žalobce, přičemž nutno podotknout, že žalobce byl mezi dospělými osobami zajištěn již ode dne 18.12.2019. Provedení zkoušek věku až dne 24.1.2020 a jeho zajištění v ZZC v žádném případě nemůže být nahlíženo jako jednání, které by bylo v zájmu nezletilého žalobce. Žalobce také odkázal na § 2 písm. i) a § 89 odst. 3 zákona o azylu a dále rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28.2.2019 č.j. 16 A 9/2019-34. Žalovaný pochybil, když se ani poté, co se dozvěděl skutečný věk cizince, resp. vznikly důvodné pochyby o jeho zletilosti, tuto skutečnost nebral nikterak v potaz a nevykládal tyto pochybnosti až do jejich vyvrácení ve prospěch nezletilého cizince. Ohledně konkrétního postupu při realizaci zkoušek věku žalobce poukázal na důvodovou zprávu k novele zákona o azylu (zákon č. 379/2007 Sb.), kterou byla upravena možnost provedení lékařského vyšetření za účelem určení věku u nezletilých žadatelů o udělení mezinárodní ochrany bez doprovodu. Dále odkázal na Metodické doporučení Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (dále jen **Doporučení MPSV**) č. 1/2016 k postupu obecních úřadů obcí s rozšířenou působností při poskytování sociálně-právní ochrany nezletilým cizincům bez doprovodu. Zkoušky věku byly u žalobce provedeny ve zdravotnickém zařízení, které neodpovídá návrhům citované důvodové zprávy a ani není uvedeno v příloze citovaného Doporučení MPSV. Kostní zkouška byla navíc provedena až 30. den od žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky (dále jen **ČR**), několik týdnů poté, co žalovaný musel vědět, že žalobce uvádí, že je nezletilou osobou bez doprovodu a 9. den poté, co žalobce udělil k provedení těchto zkoušek souhlas. Právní zástupce opakovaně do

protokolu navrhoval doplnit dokazování týkající se nezletilosti žalobce a provedení psychologických zkoušek věku. Rovněž přípisem ze dne 22.1.2020 navrhoval, aby s ním bylo po dobu trvání pochybností o jeho věku nakládáno jako s nezletilým cizincem bez doprovodu a byl proto umístěn do zařízení pro děti - cizince (jak to ostatně vyplývá z platné právní úpravy). Žalobce dle návrhu žalovaného ve správním řízení o jeho zajištění nejenže nezjistil skutečný stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, aby postupoval v souladu s právními předpisy a mezinárodními smlouvami a svým liknavým přístupem způsobil žalobci újmu na právech, postupoval však především zcela v rozporu se ustanoveními zákona o azylu, podle kterých mělo být při vzniku pochybností o jeho zletilosti jednáno jako s nezletilým bez doprovodu, tedy jako se zranitelnou osobou, měl být převezen do vhodného zařízení a měly se nejprve aplikovat alternativy dle zákona o azylu. Závěrem žalobce navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a řízení se zastavilo. *(K žalobě byla připojena kopie napadeného rozhodnutí, potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech a usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 20.12.2019 č.j. 45A 20/2019-17.)*

3. **Usnesením zdejšího soudu ze dne 10.2.2020 č.j. 17 A 15/2020-43** byl zamítnut návrh žalobce na vydání předběžného opatření obsažený v doplnění žaloby ze dne 29.1.2020.
4. **Napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 27.12.2019 č.j. OAM-507/LE-BA04-BA04-PS-2019** bylo rozhodnuto tak, že žalobce je podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu zajištěn v ZZC a doba zajištění byla stanovena podle § 46a odst. 5 téhož zákona do 13.4.2020. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že žalobce dne 25.12.2019 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany na území ČR, když předtím byl rozhodnutím správního orgánu Policie ČR, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen **OPKPE**), ze dne 18.12.2019 č.j. KRPU-221399-20/ČJ-2019-040022 zajištěn podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů (dále jen **zákon o pobytu cizinců**), a umístěn do ZZC za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění byla skutečnost, že dne 17.12.2019 byla ve vlakovém spoji jedoucím z Prahy do Německa kontrolována totožnost žalobce, který se však nebyl schopen prokázat žádným dokladem totožnosti. Následnou lustrací bylo zjištěno, že tento nedisponuje žádným oprávněním k pobytu na území ČR. Bylo tedy zjištěno, že tento pobýval na území ČR neoprávněně bez cestovního dokladu a bez jakéhokoli oprávnění k pobytu. Z tohoto důvodu s ním bylo zahájeno správní řízení o vyhoštění a zároveň byl zajištěn a umístěn do ZZC za účelem realizace vyhoštění.

V protokolu dne 17.12.2019 žalobce mimo jiné popsal, že z X vycestoval asi před 3 měsíci za pomoci převaděče do Íránu, odkud pokračoval do Turecka a Bulharska. V Bulharsku byl dle jeho slov zadržen bulharskou policií a vrácen zpět do Turecka, poté se pokusil přejít opět za pomoci převaděče do Řecka, kde strávil asi 1 a půl měsíce a pak se vydal do Makedonie a Srbska. Ze Srbska se čtyřikrát pokusil přejít do Chorvatska, ale nepovedlo se mu to. Následně se spojil s jiným převaděčem, který jej posadil do chladícího kamionu a takto se dostal až do ČR. Po otevření chladícího kontejneru vyskočil a utekl, dostal se na nádraží v Praze, koupil si jízdenku do Berlína a odjel, ale byl kontrolován policií a následně zajištěn. Prohlásil, že jeho cílem byla Francie. Vysvětlil, že X opustil, protože se jeho sestra vdala za špatného člověka, vrátila se zpět ke své rodině a rodina jejího manžela se jim teď chce pomstít. Nejprve se tedy chtěl dostat sám do Francie a posléze tam dostat i svou sestru. Uvedl, že si je vědom skutečnosti, že na území Evropské unie (dále jen **EU**) smí cestovat pouze s cestovním pasem a vízem nebo povolením k pobytu, ale dle jeho slov

nikdy žádný cestovní pas neměl. Ke svému pobytu na území ČR sdělil, že zde nemá žádný majetek, je zde poprvé, nemá zde žádné vazby ani nikoho z rodiny. Naopak jeho rodina žije v X v příhraničí X. Dodal, že on sám žije střídavě v X a X. Prohlásil, že se do X vrátit nechce, ale nic mu tam nehrozí, chtěl pouze lepší ekonomické poměry. Jeho případné vyhoštění bude mít dle jeho vyjádření dopad na jeho život, neboť se chtěl dostat do Francie.

Žalobce tedy svým jednáním zcela vědomě porušuje právní předpisy ČR i EU, když svévolně neoprávněně vstoupil a pobýval na území ČR i dalších států schengenského prostoru, bez cestovního dokladu a jakéhokoliv oprávnění k pobytu. Své zákonné povinnosti spojené se vstupem a pobytem na území schengenského prostoru zcela ignoroval, a aby je obešel, využíval služeb převaděčů a jel ukrytý v návěsu nákladního automobilu. Z tohoto důvodu byl žalobce dne 18.12.2019 zajištěn a následně umístěn do ZZC za účelem realizace vyhoštění. Z dosavadního jednání žalobce bylo totiž dle rozhodnutí cizinecké policie o zajištění zřejmé, že neplní své zákonem uložené povinnosti a existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti nadále nebude respektovat, jakož ostatně činil již v minulosti.

Žalovaný posoudil všechny skutečnosti týkající se žalobce a jeho dosavadního pobytu na území ČR, relevantní ve smyslu § 46a zákona o azylu, a ke zjištění, zda je v jeho případě nutné ponechat jej i během probíhajícího správního řízení ve věci jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany a současně uvedl, že žalobce pobýval na území ČR bez cestovního dokladu a jakéhokoliv oprávnění k pobytu. Na území ČR přicestoval skrytý v návěsu nákladního automobilu a to směrem ze Srbska, tedy cestoval minimálně přes další dva státy EU, přičemž sám přiznal, že z Turecka cestoval do EU přes Řecko. O mezinárodní ochranu tedy nesporně požádat mohl, a to na území Řecka či jiného členského státu EU, přes který do ČR cestoval. O udělení mezinárodní ochrany však požádal teprve poté, co byl zadržen Policií ČR, bylo s ním zahájeno správní řízení o vyhoštění a byl zajištěn a umístěn do ZZC. Žalobce tedy možnost požádat o udělení mezinárodní ochrany evidentně měl, žádost však podal teprve tehdy, kdy se stal výkon jeho vyhoštění díky jeho zajištění Policií ČR reálným. Z toho je zřejmé, že ač měl možnost požádat o mezinárodní ochranu dříve, žádost o udělení mezinárodní ochrany podal teprve po svém zajištění Policií ČR a jeho jednání je tedy naprosto účelové. Z postupu žalobce je zároveň dle správního orgánu zřejmé, že by jeho propuštěním ze zajištění byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany, a že nelze v jeho případě rozumně předpokládat, že by žalobce náhle své jednání změnil a respektoval by zvláštní opatření dle zákona o azylu, které by mu správní orgán uložil. Ze všech těchto důvodů by uplatnění zvláštního opatření dle §47 zákona o azylu nebylo dle názoru správního orgánu účinné. Žalovaný rovněž uvedl, že žalobce není osobou vyloučenou z aplikace § 46a odst. 1 zákona o azylu, neboť v jeho případě na základě jeho vyjádření v rámci správního řízení o zajištění dle zákona o pobytu cizinců a vyhoštění a jeho žádostí o mezinárodní ochranu nelze konstatovat, že by byl zranitelnou osobou ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu. Závěrem žalovaný konstatoval, že v souladu s § 46a odst. 1 písm. e) a § 46a odst. 4 zákona o azylu a s ohledem na shora uvedené je žalobce zajištěn v ZZC, nejdéle však do 13.4.2020.

5. **Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě dne 5.2.2020** mimo jiné uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí, neboť námitky v ní uvedené považuje za neopodstatněné. Žalovaný při posouzení důvodů k zajištění žalobce v ZZC vycházel z informací pocházejících z předchozí činnosti policie, jak mu umožňuje § 87 odst. 1 zákona o azylu. Takový postup je legitimní v situaci, kdy žalobcova žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána až po

jeho zajištění policií. Tento legitimní způsob zjištění skutkového stavu vztahujícího se k době před zajištěním tak koresponduje s nastalou situací. Předně je nezbytné vycházet z faktu, že žalobce o mezinárodní ochranu požádal v situaci, kdy již byl zajištěn policií, bylo zahájeno řízení o jeho správním vyhoštění a policie měla k dispozici protokol o jeho výsledku (podstatné materiály z tohoto řízení jsou v kopii součástí správního spisu). Žalobní argumentace zcela pomíjí jednání žalobce v průběhu řízení vedeného policií. V úvodu protokolace výpovědi žalobce v rámci výsledku byl žalobce prokazatelně poučen o povinnosti vypovídat pravdivě a nic nezamlčet, včetně následků nerespektování těchto povinností. Správní orgán tudíž zcela oprávněně vycházel ze zjištění policie. Řádně poučený žalobce ve své výpovědi ze dne 17.12.2019 pravdivě konstatoval, že sice neví přesně, kdy se narodil, ale je mu 18 let. Z dalšího obsahu této jeho výpovědi byly zjištěny důvody dokládající nezbytnost jeho zajištění. Žalobce si počínal během cesty ze země původu způsobem, nesvědčícím jeho motivaci nadále se zdržovat v ČR. Jeho cílem bylo naopak dostat se jakýmkoli způsobem do Francie (případně Německa). Nelegálnosti svého počínání si byl vědom, jak uvedl. Záměrně se vyhýbal hraničním kontrolám, opakovaně se navzdory různým překážkám pokoušel nelegálně pokračovat ve své cestě do Evropy a následně i po ní, a to zcela bez respektu k pravidlům pro pohyb cizinců. Uvedl, že do X se vrátit nechce a pokud by byl propuštěn, opět by cestoval do Francie. Již v rozhodnutí policie o zajištění žalobce ze dne 18.12.2019 č.j. KRPU-211399-20/ČJ-2019-040022-SV-ZZ je poukazováno na důvodně předpokladatelnou nevělu žalobce ke spolupráci se správním orgánem a na závěr o žalobcově oslabené důvěryhodnosti (viz list 7 policejního rozhodnutí). V případě žalobce absentují předpoklady, za nichž by bylo možné se rozumně domnívat, že by respektoval zvláštní opatření dle zákona o azylu, pokud by mu je správní orgán uložil. Ani policejní orgán neshledal naplnění předpokladů pro možné uplatnění mírnějších donucovacích opatření, neboť by v daném případě nebyla účinná. Ze zjištění policie vyplývá, že žalobce nemá v úmyslu Schengenský prostor opustit, nedisponuje ani dostatečnými finančními prostředky pro zajištění si ubytování, v ČR nemá blízké osoby, známé ani rodinné příslušníky, u nichž by mohl pobývat a kteří by za něj mohli složit finanční záruku. Nemožnost uložení zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu byla žalovaným v napadeném rozhodnutí dostatečně zdůvodněna a současně odkázal rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen **NSS**) ze dne 28.6.2017 sp.zn. 1 Azs 349/2016. Žalovaný dostatečným způsobem odůvodnil napadené rozhodnutí o zajištění žalobce, přičemž trval na správnosti a zákonnosti svého postupu, uplatněného v reakci na tvrzení žalobce o jiném než původně zjištěném věku 18 let. Správní orgán žalobce na jeho právech nezkrátil. Naopak bez ohledu na závěry policie o žalobcově oslabené důvěryhodnosti konal zcela konkrétní kroky k objektivnímu zjištění, a tedy potvrzení či vyvrácení následného tvrzení žalobce, že je nezletilý. Jak zjištění zdravotního zařízení, které žalobcův věk určovalo, tak způsob prezentace postupných sdělení žalobce k jeho stáří nicméně svědčí o účelovosti žalobcova počínání. Když z policejního rozhodnutí zjistil, jaké následky jsou spojovány s původně prezentovanou zletilostí (viz str. 8 policejního rozhodnutí o zajištění), je tvrzení o jeho nezletilosti evidentně dalším krokem, jak míru své zodpovědnosti za protiprávní konání zpochybnit a namítat, že do kategorie dospělých žadatelů nespadá. Takový přístup ostatně zcela koresponduje i se způsobem jeho cestování, kdy variabilně volil různé způsoby k překonání právních, administrativních či faktických překážek bránících mu v dosažení jeho cíle dojet do Francie, bez ohledu na jejich legálnost. Policejní orgán v rozhodnutí o zajištění uvedl, že je vydáno za účelem přípravy výkonu realizace správního vyhoštění. V souvislosti s počínáním žalobce lze

odkázat na související judikaturu NSS ze dne 26.6.2019 č.j. 8 Azs 89/2019-37. Závěrem žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

6. **Ze zasláního správního spisu vedeného žalovaným v této věci** vyplývá, že skutečnosti uvedené v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ze dne 27.12.2019 i ve vyjádření žalovaného ze dne 5.2.2020 odpovídají obsahu spisu. Napadené rozhodnutí ze dne 27.12.2019 bylo žalobci doručeno dne 30.12.2019.
7. **Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou ze dne 6.2.2020** a mimo jiné uvedl, že smyslem § 87 odst. 1 zákona o azylu není přenést povinnost zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti z žalovaného správního orgánu na správní orgány jiné. V daném případě nejpozději přípisem ze dne 30.12.2019 označeným jako Žádost o udělení mezinárodní ochrany musel žalovaný správní orgán vědět, že se jedná o nezletilou osobu bez doprovodu. Téhož dne byl o věku žalobce informován rovněž zajišťovací útvar policie. Žalovaný nekonal bezodkladně, nepostupoval v souladu s ustanovením § 89 odst. 3 zákona o azylu, nereagoval na žalobcovy podněty a žádosti k napravení protiprávního stavu. Žalobce je nezletilou osobou bez doprovodu, který pochází ze země, která je desetiletí sužována ozbrojeným konfliktem, vyrůstal jako X uprchlík v sousedním X, kde jsou X uprchlíci diskriminováni a vystavováni neustálé šikaně ze strany místních orgánů a úředníků, žalobce nikdy ani nezískal žádné doklady ke své osobě, byl nucen k dětské práci. Do Evropy (EU) přišel, aby zde mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany. Jeho představy byly ovlivněné mýty mezi jeho krajany, případně převaděči; naopak na policii uváděl do protokolu to, co v tom okamžiku bylo pravdivé. Nelze mu vyčítat, že primárním cílem jeho cesty nebyla ČR. Žalovaný se dostatečně nevypořádal s možností uplatnit zvláštní opatření podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o azylu. Žalobce uvedl, že jeho cílem byla Francie a žalobce se pohybuje na území států EU bez cestovního dokladu. Je zcela pochopitelné, že cílovou zemí nezletilého bez doprovodu není ČR, o které do nedávna ani nevěděl, že existuje. Cestovní ani jiný doklad nikdy v životě nevlastnil. Závěry o oslabené důvěryhodnosti jsou pouhou spekulací správních orgánů, která nebere v potaz individuální charakteristiky případu žalobce ani jeho osobní předpoklady. Současně žalobce žádal, aby v jeho věci bylo nařízeno jednání, pokud by to bylo s ohledem na časové lhůty pro rozhodnutí možné.
8. **Dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.),** soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen **správní orgán**). **Dle § 78 odst. 7 s.ř.s.** soud zamítne žalobu, není-li důvodná. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí je soud povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). **Dle § 31 odst. 2, 3 s.ř.s.** ve věcech mezinárodní ochrany rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu.
9. **Zástupce žalobce v replice dne 6.2.2020** žádal soud o nařízení jednání, avšak soud o věci rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení nenavrhli do 5 dnů ode dne podání žaloby, že žádají o ústní jednání k projednání věci tak, jak byl žalobce poučen v napadeném rozhodnutí a soud jeho nařízení neshledal nezbytným (**§ 46a odst. 8 zákona o azylu** věta předposlední před středníkem).

10. Podanou žalobou se žalobce domáhal z důvodů shora uvedených zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 27.12.2019, ale soud z níže uvedených důvodů shledal, že žaloba není důvodná.
11. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu *„Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se brozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve“.*
12. Dle § 89 odst. 3 zákona o azylu *„Je-li žadatelem o udělení mezinárodní ochrany nezletilá osoba bez doprovodu a jsou-li důvodné pochybnosti o jí udávaném věku, provede se za účelem zjištění jejího věku lékařské vyšetření. Odmítne-li nezletilá osoba bez doprovodu provedení lékařského vyšetření, bude na ni ministerstvo pohlížet jako na zletilého žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Pokud lékařské vyšetření za účelem zjištění věku podle věty první není průkazné, ministerstvo pohlíží na žadatele o udělení mezinárodní ochrany jako na nezletilou osobu bez doprovodu.“*
13. Stěžejní žalobní námitka směřuje do nedostatečného posouzení skutečnosti, že žalobce je nezletilý bez doprovodu, kdy podle posouzení této námitky se odvíjí všechny ostatní.
14. V daném případě soud uvádí, že žalobce již před Policií ČR tvrdil, že sice neví přesně, kdy se narodil, ale je mu 18 let (datum narození žalobce pro účely zajištění bylo 1.3.2001). Žalobce byl zcela v souladu se zákonem poučen o povinnosti vypovídat pravdivě a nic nezamlčet, včetně následků nerespektování těchto povinností. Žalovaný tedy zcela v souladu s § 87 odst. 1 zákona o azylu vycházel z informací a podkladů od Policie ČR. Ze správního spisu vyplývá, že až dne 30.12.2019, tedy v den, kdy napadené rozhodnutí nabylo právní moci, žalobce uvedl, že se narodil 1.3.2003 a pro účely zákona o azylu by tak spadl do kategorie nezletilý bez doprovodu. Ze spisové dokumentace je dále zřejmé, že žalovaný na základě této skutečnosti zajistil provedení lékařského vyšetření za účelem zjištění věku žalobce. Dle lékařské zprávy ze dne 24.1.2020 z pracoviště Krajská zdravotní a.s. Nemocnice Chomutov, o.z., radiodiagnostické oddělení, skelet žalobce odpovídá věku 18 let. Tedy na základě rentgenologického vyšetření bylo zjištěno, že žalobce je zletilý a ve smyslu § 46a odst. 12 písm. a) tak nezanikl důvod zajištění. Současně soud konstatuje, že zásadu materiální pravdy nelze při určení věku cizince vykládat natolik extenzivně, že věk má být určen zcela přesně bez vyloučení jakýchkoliv pochybností. Zdejší soud má za to, že v daném případě nevystaly hluboké pochybnosti o určení věku žalobce, neboť žalobce nejprve uvedl, že je mu 18 let, až následně po vydání napadeného rozhodnutí tento své tvrzení o věku změnil na 17 let (tedy 1.3.2003), avšak jak uvádí lékařská zpráva o vyšetření žalobce stran jeho kostního věku, zjištěný věk je 18 let. Proto v daném případě nebylo nutné přistoupit k dodatečnému šetření věku žalobce alternativní metodou spočívající v odborném psychologickém vyšetření. Jak vyplývá ze spisového materiálu, žalovaný kroky ke zjištění skutkového stavu podnikl dostatečně, když nejprve rozhodl o zajištění žalobce, aniž by měl důvodné pochybnosti o věku žalobce, jelikož vycházel z informací od Policie ČR, kdy žalobce konstatoval, že je mu 18 let. Pochybnosti o zletilosti žalobce nastaly až dne 30.12.2019, tedy tři dny po vydání napadeného rozhodnutí. Žalovaný tedy následně konal kroky k tomu, aby věk žalobce měl za prokázaný, a proto přistoupil

k provedení lékařského vyšetření, které zletilost žalobce potvrdilo. Zdejší soud má tedy za to, že různě uváděný věk žalobce byl skutečností, jež prokázala jeho nevěrohodnost, a ve spojení s lékařskou zprávou byl zjištěn věk žalobce, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Jelikož v daném případě bylo postaveno na jisto, že žalobce je zletilý, nelze mít za to, že žalovaný postupoval v neprospěch žalobce.

15. Byť žalobce opřel svou námitku ohledně konkrétního postupu při realizaci zkoušek věku žalobce o důvodovou zprávu k novele zákona o azylu (zákon č. 379/2007 Sb.), je třeba mít na paměti nezávaznou povahu důvodové zprávy, která není právním předpisem. Přestože důvodová zpráva může v určitých případech osvětlit úmysl zákonodárce a přinést důležitá výkladová vodítka, nelze ji považovat za rozhodný výkladový zdroj tam, kde jde nad rámec zákona. Důvodová zpráva tedy není závazným právním předpisem a jako taková nemůže závazně stanovit, kdo nebo jak má určitý zákon provádět. Rozhodný je text zákona, který v § 89 odst. 3 zákona o azylu mimo jiné uvádí, že *je-li žadatelem o udělení mezinárodní ochrany nezletilá osoba bez doprovodu a jsou-li důvodné pochybnosti o jí udávaném věku, provede se za účelem zjištění jejího věku lékařské vyšetření*. Lékařské vyšetření žalobce za účelem zjištění věku žalobce bylo v daném případě provedeno. Zdejší soud má za to, že žalovaný skutkový stav zjistil dostatečně a nelze mít za to, že jeho postup v dané věci nebyl adekvátní.
16. K námitce žalobce, že dle Metodického doporučení Ministerstva práce a sociálních věcí č. 1/2016 není Krajská zdravotní, a.s. Nemocnice Chomutov, o.z., uvedeným v příloze 1 tohoto doporučení a není tedy oprávněna provádět vyšetření za účelem ověření věku, soud zdůrazňuje, že žalovaný, tedy Ministerstvo vnitra, není metodicky veden MPSV a nemůže být vázán interními pokyny či doporučeními tohoto ministerstva.
17. Žalovaný zcela v souladu s § 87 odst. 1 zákona o azylu vycházel z informací Policie ČR, která je povinna poskytnout Ministerstvu vnitra na jeho žádost informace nebo stanoviska potřebné ke zjištění podkladů pro vydání rozhodnutí v řízení podle zákona o azylu. Úkolem Policie ČR je při zajištění cizince v řádu hodin odstranit pochybnosti o věku zajištěného a následně na výsledku šetření rozhodnout o dalším postupu. Žalovaný využil zdravotnického zařízení v blízkosti místa zadržení cizince, které je dle soudu jako radiologická klinika plně kvalifikované k posouzení otázky věku cizince na základě provedení rentgenu zápěstí. Soud na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že žalovaný postupoval při zjištění a ověření věku žalobce zcela v souladu s právními předpisy, a i v adekvátním časovém horizontu zajistil provedení lékařského vyšetření a dostatečně a správně zjistil rozhodný stav věci. Proto shora uvedené námitky žalobce vyhodnotil soud jako nedůvodné.
18. Žalobce také namítal, že žalovaný se dostatečně nevypořádal s možností uplatnit zvláštní opatření podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o azylu. K této námitce soud odkazuje na § 71 odst. 2 věty třetí s.ř.s., který uvádí, že rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může jen ve lhůtě pro podání žaloby. V daném případě lhůta pro rozšíření žalobních bodů uplynula dne 29.1.2020. Námitka byla uplatněna až v replice ze dne 6.2.2020, soudu doručena téhož dne. K rozšíření žalobních bodů došlo až po uplynutí lhůty pro podání žaloby, proto soud k dané námitce nemůže přihlídnout a z jejího pohledu přezkoumat napadené rozhodnutí.
19. Závěrem soud podotýká, že v případě žalobce nebylo zjištěno nic, co by správní orgán či soud mohlo vést k případnému upuštění od zajištění v ZZC, odůvodnění napadeného

rozhodnutí bylo zcela dostatečné a přezkoumatelné. Zdejší soud neshledal namítaná porušení ustanovení správního řádu, zákona o azylu a napadené rozhodnutí soud neshledal ani v rozporu s Úmluvou o právech dítěte. Žalobcem zmíněný rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28.2.2019 č.j. 16A 9/2019-34 nedopadá přímo na danou věc, jelikož v případě žalobce byl dostatečně přezkoumán jeho věk, o němž nejsou důvodné pochybnosti, i s ohledem na nevěrohodnost žalobce v průběhu řízení o zajištění.

20. Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem soudu nezbylo, než žalobu zamítnout jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s., dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (**výrok I. rozsudku**).
21. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 19. února 2020

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně